

Isä on valmentajana roolimalli

Huomisen isänpäivän kunniaksi on luvassa urheilun supersunnuntai, jolloin sporttia tulee tutuista tuntikaupalla. Aihepiiriin liittyen urheilun mielenkiintoisia anteja ovat mielestäni tarinat isän ja lapsen välisestä valmennussuhteesta. Näistähän löytyy esimerkkejä sekä hyvässä että pahassa.

Lähes jokaisessa junioreiden urheilutapahtumassa pääsee seuraamaan vanhempien lapsilleen tarjoamia erilaisia roolimalleja. Yksi parhaista näkemistäni tv-mainoksista kertoi aihepiiristä huumorin kautta. Vanhassa "Loman tarpeessa" -mainoksessa perheenäiti karjui vesisateessa jalkapallokentän laidalla jälkikasvulleen "Tapa se!" Valitettavasti tuo komiikka on joskus arkielämässä tahatonta. Onneksi maailma on täynnä toisenlaisiakin esimerkkejä.

Yksi urheiluhistorian kuuluisimmista isän ja lapsen valmennussuhteista tuotti tukun juoksun ME-tuloksia 1970-1980-luvun vaihteessa. Isänsä Peter Coen valmentama Sebastian Coe juoksi keskimatkoilla aikoja, joilla niitettäisiin menestystä vielä tänäkin päivänä. Varsinkin 800 metrin entinen ME-tulos 1.41,73 on nykyajan asteikollakin todella kova. Coe voitti "kakkosmatkansa" 1500 metrin olympiakultaa 1980 sekä 1984 ja otti samoina vuosina 800 metrin olympiahopeaa. Päämatkallaan 800 metrillä hän voitti Euroopan mestaruuden vuonna 1986. Kyseessä on siis yksi maailman historian menestyneimmistä juoksijoista kautta aikojen.

Peter Coe huomasi poikansa suuren lahjakkuuden varhaisessa vaiheessa ja alkoi kouluttaa itsestään huippuvalmentajaa. Isä hankki kaiken mahdollisen tiedon alan huippunimiltä. Tuloksena oli kolmen pääkohdan resepti, jolla juostiin maailman huipulle: palava motivaatio pyrkiä täydellisyyteen, usko valmentajan osaamista kohtaan ja ennen kaikkea lahjakkuus.

Peter ja Sebastian Coen valmennussuhde tuotti tulosta varmaankin siksi, että urheilukentällä he eivät olleet isä ja poika, vaan ennen kaikkea valmentaja ja urheilija. Perhe ja urheilu olivat selkeästi erillään toisistaan. Sebastian Coe totesi valmentajastaan seuraavaa: "Pidän isästäni ja pitäisin hänestä, vaikkei hän olisikaan isäni. Monesti vuosien varrella hän on uskonut minuun enemmän kuin olen itse itseeni uskonut." Siinä on kaikessa yksinkertaisuudessaan lyhyt oppitunti hyvästä isän ja lapsen valmennussuhteesta.

Parhaimmillaan urheilu antaa perheelle paljon, sillä kilpailuista syntyvä tunnerekisteri jaetaan yhdessä. Harvemmin tulee kuitenkin huomioitua urheilun vaikutusta lapsen koko elämää ajatellen. Ei voi väheksyä sitä miehen mallia, jonka lapsi saa isältään sekä voittojen että tappioiden hetkillä. Vanhan viisauden mukaan tappiokin voi olla voitto, jos siitä ottaa opiksi. Yhdelläkin motivoivalla lauseella voi olla elämän mittainen vaikutus, joten oikeiden sanojen valinnassa on monella isällä enemmän miettimistä kuin jälkikasvulla.

Julkaistu Pohjolan Sanomissa 13.11.2010